

van achten wij ons verplicht, de elders naar aanleiding van goede onderzoeken gegeven waarschuwing te herhalen. De redactie van het *Year book of Pediatrics*, die twijfel over de in discussie gebrachte samenhang verwerpt, rekent het onderzoek van D. S. CUNNING niet tot de goede (1949, bl. 252 en 1951, bl. 186). Onze bedoeling was stellig niet om met een mededeling te wachten totdat eventueel het aantal gevallen zo groot zou worden, dat wij een bijdrage zouden kunnen leveren, gelijkwaardig aan de onderzoeken welke in de Verenigde Staten konden worden verricht over de samenhang tussen poliomyelitis en mond- en keeloperaties, alsmede diphtherie-kinkhoest-inentingen.

Utrecht, 19 September 1952

G. D. HEMMES

H. H. C. STAPERT

(Discussie gesloten. REDACTIE).

VERLAMMINGEN BIJ POLIOMYELITIS ACUTA

Op 15 Augustus kwam een 15-jarige jongen bij mij onder behandeling. Hij had koorts tussen 38 en 39°, lichte angina, hoofdpijn, spierpijnen en — wat later meer aandacht trok — nekpijn. De reflexen waren, ook de volgende dag, normaal, en er bestond geen symptoom van KERNIG. Op 18 Augustus waren alle verschijnselen verdwenen, ook de temperatuur was normaal geworden. Patiënt was een kwartier uit bed geweest, hetgeen hem niet goed was bevallen. De bedrust werd dus gehandhaafd. Op 20 Augustus kon patiënt de linker bovenarm niet gebruiken, hetgeen op een parese van de musculi deltoideus en pectoralis major bleek te berusten. De temperatuur was subfebril. Later vond de neuroloog, dat bovendien de musculus tibialis anticus van het rechter been paretisch was, hetgeen overigens geen hinder veroorzaakte.

Bij navraag bleek, dat patiënt reeds 18 Augustus, na mijn vertrek, over een gevoel van moeheid in zijn linker arm had geklaagd, hetgeen hij had toegeschreven aan het veelvuldig spelen met het koord van de bedschakelaar, dat links boven zijn hoofd hing. Men had gedacht, dat de toenemende klachten, die de volgende dag nog niet tot verlamningsverschijnselen waren uitgebreid, een gevolg waren van kou vatten.

Nu naar alle waarschijnlijkheid gevallen van kinderverlamming zonder typische verschijnselen onder het beeld van een eenvoudige influenza verlopen, dus ook zonder dat achteraf de juiste diagnose wordt gesteld, schijnt het juist iedere „griep” met grotere voorzichtigheid dan anders te behandelen. Op grond van bovenstaand ziektebeloop verdient het aanbeveling de rust in bed absoluut te doen zijn en onnodige bewegingen te verbieden. Dat bijna uitsluitend die spieren waren aangetast, die tijdens de „griep-periode” — zij het dan ook op enigszins abnormale wijze — veel in beweging waren geweest, wijst op de noodzaak om door zo intensief mogelijke rust ontstaan en uitbreiding van verlammingen te voorkomen. Zonder de bedschakelaar was de validiteit van deze jongen misschien niet in gevaar gekomen.

Velsen, Augustus 1952

A. J. VAN LEUSEN

BEHANDELING VAN SPIERKRAMPEN IN DE ZWANGERSCHAP

Naar aanleiding van de herhaalde aanbeveling van kinine ter behandeling van beenkrampen tijdens de zwangerschap en bij oudere personen wil ik gaarne de aandacht vestigen op een eenvoudiger en natuurlijker behandeling welke wij reeds meer dan 12 jaren met succes toepassen.

De eenvoudige formule van $\frac{\text{Na K}}{\text{Ca}}$ uit de spierfysiologie bracht ons er toe, door extra toediening van calcium deze spasmi tegen te gaan.

Gluconas of phosphas calcicus één tot drie maal daags één theelepel tijdens de maaltijden, is meestal voldoende om de krampen achterwege te doen blijven. In geval er 's nachts toch nog een enkele maal krampen ontstaan, doen twee theelepels gluconas of phosphas calcicus per os deze binnen 5 minuten verdwijnen.

Bovendien raad ik dergelijke patiënten aan, weinig citrusvruchten te gebruiken, daar volgens Amerikaanse berichten de kalkuitscheiding bij gebruik van citrusvruchten verhoogd zou zijn.

Steenwijk, 14 September 1952

A. HEUSDENS-WIERSUM

KANUNNIK VAN DER PAELE

Naar aanleiding van het stukje van dr. DESNEUX moge ik het volgende opmerken: Het is spijtig, dat dr. DESNEUX mijn oorspronkelijke mededeling geheel en al als critiek heeft menen